

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 20-12-2016
Nummer voorstel: 2017/5

Voor raadsvergadering d.d.: 31-01-2017
Agendapunt: 10

Onderwerp:

Vervangen uitwateringssluis met naastgelegen betonnen brug over het Ettenlands Kanaal nabij gemaal A.F. Stroink en overdracht van deze brug en het overdragen van 3 andere bruggen van het waterschap Drents Overijsselse Delta naar de gemeente Steenwijkerland.

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. In te stemmen met de overdracht van het bestaande kunstwerk over het Ettenlands Kanaal van het waterschap DODelta aan de gemeente Steenwijkerland, waarbij gemeente eigenaar wordt en spoedig over gaat tot nieuwbouw van de brug;
2. In te stemmen met de gelijktijdige overdracht aan de gemeente Steenwijkerland van drie andere bruggen (te weten: Jonenbrug nabij Giethoorn, brug Oude Kerkweg in Giethoorn en brug Oostermeenthe in Steenwijk) die nog in eigendom en beheer/onderhoud zijn van het waterschap DODelta;
3. Een krediet van €1.700.000 beschikbaar te stellen voor aanleg van de nieuwe brug over het Ettenlands Kanaal;
4. De bijdrage van het waterschap DODelta ad. € 870.000 in te zetten als gedeeltelijke dekking waarmee de gemeentelijke bijdrage € 830.000 bedraagt;
5. De kosten voor het beheer en onderhoud van de 4 overgedragen bruggen ad. € 12.500,= per jaar, ten laste te brengen van de exploitatie.
6. De structurele financiële gevolgen, n.l. de kosten voor beheer en onderhoud ad € 12.500 en de kapitaallasten van € 52.566, te verwerken in de PPN 2018-2021.

Samenvatting:

De onderhoudsstaat van de uitwateringssluis en de brug over het Ettenlands Kanaal nabij het gemaal A.F. Stroink is slecht. Al geruime tijd wordt er bestuurlijk en ambtelijk door gemeente en waterschap aandacht gevraagd voor de onwenselijke situatie rondom de onderhoudsstaat van de constructie en wordt nagedacht over hoe te komen tot een oplossing. Tijdens een bestuurlijk overleg in december 2015 hebben partijen de intentie uitgesproken om de ontstane impasse te

doorbreken. Er is een project gestart om gezamenlijk plannen en afspraken te maken over te nemen maatregelen incl. bijbehorende investerings- en exploitatiekosten. Inmiddels zijn de contouren van de maatregelen en kosten voldoende helder om ze voor te leggen aan beide besturen. Om verder te kunnen met het project, is het nu nodig de kredieten beschikbaar te stellen.

Door deze nieuwe brug wordt een duurzaam veilige situatie gecreëerd en wordt het aanzien en de waterbeheersing verbeterd.

Naast de brug nabij gemaal A.F. Stroink, heeft het waterschap volgens de wegenlegger binnen Steenwijkerland nog 3 bruggen in eigendom en beheer / onderhoud te weten de bruggen: Jonenbrug, brug Oude Kerkweg en brug Oostermeenthe. Het is de bedoeling om overdracht van deze bruggen aan de gemeente mee te nemen in het project brug Ettenlands Kanaal in één package deal.

Omgeving en partners

Waterschap Drents Overijsselse Delta (hierna waterschap) is op basis van de wegenlegger gemeente Steenwijkerland onderhoudsplichtig voor de constructie van de uitwateringssluis en de brug (een uitwateringssluis is een waterstaatkundig werk). Deze onderhoudsplicht ziet toe op het gehele onderhoud van de uitwateringssluis en de brug (kunstwerk) met uitzondering van de op het dek aanwezige verharding. Daarnaast is het waterschap in de wegenlegger van de gemeente Steenwijkerland aangemerkt als het gezag dat volgens artikel 17 van de Wegenwet te zorgen heeft dat het kunstwerk in goede staat verkeert. Dit houdt in dat de constructie moet voldoen aan zijn publieke functie, dat het kunstwerk openbaar blijft en adequaat wordt onderhouden. De gemeente is op haar beurt onderhoudsplichtig ten aanzien van de wegverharding op het dek van de constructie bevindt.

Standpunt Gemeente Steenwijkerland

Voor de gemeente is het van belang dat de uitwateringssluis en de betonnen brug over het Ettenlands Kanaal in goede staat verkeren en dat zwaar verkeer tussen Blokzijl en Vollenhove gebruik kan maken van dit kunstwerk. De gemeente heeft bestuurlijk aangegeven concrete afspraken te willen maken over het opheffen van de aslast-beperking en het vervangen dan wel herstellen van de situatiesluis en brug. De gemeente staat verder open voor afspraken over de overdracht van andere bruggen in Steenwijkerland.

Standpunt voormalig waterschap Reest en Wieden

Het waterschap stelt dat het niet haar taak is om het kunstwerk over het Ettenlands Kanaal zodanig te beheren en te onderhouden dat voldaan wordt aan de nu geldende functie en gebruik van de rijbaan. Zij stelt dat het kunstwerk moet voldoen aan de waterstaatkundige taak namelijk het kunnen doorvoeren van het opgemalen water door gemaal A.F. Stroink. De weg heeft geen bijzondere functie (meer) voor het gemaal. Daarnaast stelt het waterschap dat het beheer van bruggen geen primaire taak is van het waterschap en dat deze brug in het kader van de Wet herverdeling Wegen in de jaren '90 overgedragen had moeten worden naar de gemeente, maar dat dit om wat voor reden dan ook, indertijd niet is gebeurd.

Het waterschap heeft in het verleden bestuurlijk aangegeven dat zij graag tot een plan voor verbetering of herstel van het kunstwerk over het Ettenlands Kanaal wil komen, waarbij de kosten

tussen de gemeente en waterschap worden verdeeld. Dit met het oog op de overname van de brug door de gemeente.

Het waterschap wil ook andere bruggen in Steenwijkerland die bij haar in beheer en onderhoud zijn, graag overdragen aan de gemeente. Het betreft hierbij de Jonenbrug nabij Giethoorn, brug Oude Kerkweg in Giethoorn, brug Oostermeenthe in Steenwijk.

Maatschappelijk belang

Het maatschappelijk belang van duurzaam veilige bruggen en een goede waterhuishouding staat buiten kijf. De investerings- en exploitatiekosten komen in alle gevallen voor rekening van de betrokken overheden, i.c. hun inwoners/ingelanden. Het gezamenlijk streven van gemeente en waterschap is om de kosten voor beide partijen zo laag mogelijk te houden. Ook voor de brug over het Ettenlands Kanaal wordt gekoerst op een sobere en doelmatige uitvoering. Het beheren van de brug past bij de taak van de gemeente, een bijkomend voordeel is dat wij de BTW kunnen verrekenen. Het ligt dan ook voor de hand dat wij opdrachtgever worden voor dit project.

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van het voorliggende proces met het waterschap moeten worden meegenomen in de begroting; in de Perspectiefnota is dit project voor 2017 reeds benoemd en op p.m. gezet omdat het aandeel van de gemeente in de kosten nog onbekend was.

De investeringskosten voor het project rond de brug over het Ettenlands Kanaal worden geraamd op € 1.700.000,= excl. BTW. De kosten voor overdracht van de 3 andere (waterschaps-)bruggen in Steenwijkerland worden geraamd op € 130.000,= (afkoop vervanging en achterstallig onderhoud). De onderhoudskosten voor de vier over te dragen bruggen worden geraamd op € 12.500,= per jaar.

Voorstel “bestuurlijke” kostenverdeling en –verrekening

In onderstaande tabel (kolom ‘onderdeel’) is een samenvattend overzicht opgenomen van de geraamde kosten voor de vier aan de gemeente over te dragen bruggen, incl. voorbereidings- en aanloopkosten, doch exclusief BTW (uitvoering van werkzaamheden is beoogd door gemeente, die de BTW kan compenseren).

Op 30 november 2016 is in een bestuurlijk overleg tussen de betrokken portefeuillehouders gesproken over dit overzicht en de mogelijkheden voor een verdeling van de kosten tussen gemeente en waterschap. Uiteindelijk is men gekomen tot onderstaande verdeling waar beide partijen zich in konden vinden.

Samenvattend kostenoverzicht (excl. BTW) en resultaat bestuurlijk overleg dd. 30 november 2016

	Onderdeel	Bijdrage gemeente	Bijdrage waterschap
A	Herbouw en/of uitvoering achterstallig onderhoud "3 bruggen" Totaal geraamd <u>€ 130.000</u>	Uit te voeren of voor genoemd bedrag af te kopen door het waterschap, voorafgaand aan de overdracht. Bijdrage gemeente: € 0.	Uit te voeren of voor genoemd bedrag af te kopen door het waterschap, voorafgaand aan de overdracht. Bijdrage waterschap: € 130.000
B	Nieuwbouw brug Ettenlands Kanaal (bij gemaal Stroink) "4e brug" Totaal geraamd <u>€ 1.700.000</u>	Gedeelde verantwoordelijkheid. waarbij we geen objectieve criteria zien om tot verdeling te komen. Voorstel ca. 50% van het ramingsbedrag; hierbij is dan een evt. aanbestedingsvoordeel voor de gemeente. Bijdrage gemeente: € 830.000	Gedeelde verantwoordelijkheid. waarbij we geen objectieve criteria zien om tot verdeling te komen. Voorstel ca. 50% van het ramingsbedrag; hierbij is dan een evt. aanbestedingsvoordeel voor de gemeente. Bijdrage waterschap: € 870.000
C	Onderhoudskosten < 20 jaar "4 bruggen" Totaal geraamd <u>€ 12.500</u> per jaar	Gemeente neemt de jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud voor haar rekening ad. € 12.500 per jaar. Bijdrage gemeente: € 12.500 per jaar	Waterschap levert hieraan geen bijdrage. Het is straks de taak van de gemeente om de bruggen te onderhouden. En als de bruggen zijn vervangen c.q. opgeknapt, zijn de kosten de eerste jaren daarna minimaal. Bijdrage waterschap: € 0

Financiën

Uit voorgaand overzicht volgt dat het waterschap **€ 1.000.000,=** bijdraagt (afkoopsom) in de package deal 'overdracht bruggen' (herbouw/achterstallig onderhoud drie bruggen en bijdrage in de nieuwbouw brug Ettelands Kanaal).

Gemeente draagt **€ 830.000,=** bij aan de investeringskosten nieuwbouw brug Ettelands Kanaal en neemt de kosten voor het beheer en onderhoud van de vier bruggen voor haar rekening. De hierbij behorende jaarlijkse kosten ad. € 12.500,= worden meegenomen in de exploitatie begroting "oeververbindingen".

De brug zal over 30 jaar worden afgeschreven conform ons afschrijvingenbeleid. De kapitaallasten bedragen de komende jaren:

2017: € 52.566,=
 2018: € 51.736,=
 2019: € 50.906,=
 2020: € 50.076,=
 2021: € 49.246,=

Daarnaast nemen de jaarlijkse lasten toe met € 12.500 i.v.m. het beheer en onderhoud van de 4 over te nemen bruggen.

Voorgesteld wordt de financiële gevolgen voor het voorliggende proces met het waterschap te verwerken in de PPN 2018-2021. In de programmabegroting 2017-2020 is reeds een integrale afweging geweest en is het project gehonoreerd. De financiële gevolgen zijn destijds op p.m. gezet omdat het aandeel van de gemeente in de kosten nog onbekend was. Nu de gevolgen bekend zijn, kunnen de gevolgen in de PPN 2018-2021 worden verwerkt.

Kanttelingen en risico's

Algemeen

Zonder vervanging van de brug blijven de gebreken aan de huidige brug aanwezig en blijft de ingestelde aslast-beperking van kracht. Hierdoor blijft er sprake van een onveilige/ongewenste situatie en een beperking voor het (zwaar) verkeer voor de route Blokzijl – Vollenhove v.v.

Gemeente opdrachtgever/bouwheer

Het bouwen, beheren en onderhouden van de toekomstige brug nabij het Stroink gemaal (in een sobere en doelmatige uitvoering) past bij de taak van de gemeente mede gelet op de aanwezige expertise en het toekomstig eigenaarschap. Tevens is het zo dat als de gemeente opdrachtgever/bouwheer is de BTW kosten behorend bij dit project kunnen worden verrekend (een financieel voordeel van 21%, wat een waterschap als opdrachtgever van dit project niet kan verrekenen). Afsproken is dat een eventueel aanbestedingsvoordeel ten gunste komt voor de gemeente. Daarnaast betekent het dat met optreden van de gemeente als opdrachtgever eventuele overschrijdingsrisico's ook voor haar zijn.

BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

De bijdrage van het waterschap aan de brug nabij het Stroink gemaal zal conform het nieuwe BBV in mindering worden gebracht op de totale investering. Het gemeentelijke deel van de investering voor het vervangen van de brug(gen) zal conform de BBV worden afgeschreven (over een periode van 30 jaar).

Planning

Planning voorbereiding en realisatie. Ambitie is: oplevering van nieuwe brug voor eind 2017. Belangrijke mijlpaal is de kredietverstrekking door beide besturen. Er is nog geen verder uitgewerkte planning, deze hangt samen met de keuze van de contractvorm.

Communicatie

Na behandeling in het college en in het Dagelijks Bestuur van het waterschap is een gezamenlijk persbericht uitgegaan. Op 31 januari 2017 staat dit agendapunt op de agenda van het Algemeen Bestuur van het waterschap.

Bijlagen bij het voorstel

- Overzichtskaart locaties bruggen
- Foto huidige brug bij Stroink gemaal
- Voorlopig ontwerp brug bij Stroink gemaal

Ondertekening

De secretaris

De waarnemend burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

adviseur

behandeld in raadscommissie

OW

Robert de Jager, email: robert.de.jager@steenwijkerland.nl

☐ ja, nl. 17 januari 2017

Raadsbesluit

Steenwijk, 31-12-2016
Nummer: 2017/5

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20-12-2016, nummer 2017/5;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met de overdracht van het bestaande kunstwerk over het Ettenlands Kanaal van het waterschap DODelta aan de gemeente Steenwijkerland, waarbij gemeente eigenaar wordt en spoedig over gaat tot nieuwbouw van de brug;
2. In te stemmen met de gelijktijdige overdracht aan de gemeente Steenwijkerland van drie andere bruggen (te weten: Jonenbrug nabij Giethoorn, brug Oude Kerkweg in Giethoorn en brug Oostermeenthe in Steenwijk) die nog in eigendom en beheer/onderhoud zijn van het waterschap DODelta;
3. Een krediet van €1.700.000 beschikbaar te stellen voor aanleg van de nieuwe brug over het Ettenlands Kanaal;
4. De bijdrage van het waterschap DODelta ad. € 870.000 in te zetten als gedeeltelijke dekking waarmee de gemeentelijke bijdrage € 830.000 bedraagt;
5. De kosten voor het beheer en onderhoud van de 4 overgedragen bruggen ad. € 12.500,= per jaar, ten laste te brengen van de exploitatie.
6. De structurele financiële gevolgen, n.l. de kosten voor beheer en onderhoud ad € 12.500 en de kapitaallasten van € 52.566, te verwerken in de PPN 2018-2021..

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats